

Standard ocupațional

Trafoator manual lemn

În sectorul:

Cultură, artizanat, meșteșuguri populare

Cod: :....

Data aprobării: 12.12.2008

Denumirea document:.....

Versiunea: **0**

Data de revizuire preconizată : **Octombrie 2013**

Inițiatorul standardului: CENTRUL DE ASISTENȚĂ RURALĂ Timișoara

Coordonator echipă de redactare SO: Florentina Bran, expert etnograf CAR Timișoara

Echipa de redactare:

Mihai Predescu-expert metodologie standarde ocupaționale

Mariana Crașovan- expert educația adulților

Aristida Gogolan- expert etnograf

Dan Luceș- sociolog

Verificator standard ocupațional: Mastan Bruno, consultant educația adulților
Fundatia pentru Meșteșuguri

Redactor(ii) calificării:

Mariana Crașovan- expert educația adulților

Denumirea AO: traforator manual lemn

Data elaborării AO: septembrie 2008

Responsabilitatea pentru conținutul acestui standard ocupațional și al calificărilor bazate pe acest standard ocupațional revine Comitetului sectorial.

Data validării: 3 decembrie 2008

Comisia de validare: Constantin Popoiu – președinte comitet sectorial, Vasile Costoiu- muzeograf, CPPC, Victoria Guță – director coordonator cercetare, Fundatia pentru Meșteșuguri

Formatul unei calificări asociate unui standard ocupațional

Titlul calificării: Traforator manual în lemn		Codul	
Nivelul calificării		2	
Unități obligatorii (specifice)	Codul	Nivel	Credite
1. Pregătirea materialului lemnos în vederea traforării		2	Urmează a fi stabilite la o dată ulterioară pe baza rezultatului dezbaterilor la nivel european și opțiunilor politice ale României în această privință
2. Executarea pieselor din material lemnos prin traforare		2	
4. Asamblarea pieselor traforate		2	
Unități obligatorii (generale)			
1. Aplicarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență		2	
2. Aplicarea normelor de protecție a mediului		2	
3. Întreținerea echipamentelor de lucru		2	
4. Organizarea locului de muncă		2	
Unități obligatorii (cheie)			
1. Comunicare în limba oficială		2	
2. Competența de a învăța		2	
3. Competențe de bază în matematică, știință și tehnologie		2	
Unități opționale			
1. Aprovizionarea cu mijloace de muncă (generală)		3	
2. Decorarea obiectelor traforate (specifică)		3	

1. Descrierea calificării

Scopul și motivația calificării

Traforatorul manual execută lucrări speciale atât în industria de prelucrare a lemnului (mobilă, binale etc.), cât și în cadul unor ateliere meșteșugărești de creație populară, din diferite zone ale țării, cu tradiție în prelucrarea artizanală a lemnului. Datorită revigorării micii industrii de suveniruri și a segmentului de arhitectură rurală cu influențe tradiționaliste, traforatorul manual își desfășoară activitatea pe o arie largă, în mediul rural.

În contextul alocării de fonduri pentru dezvoltarea rurală, ocupația este solicitată de piața muncii din zonele unde materia primă se află în proximitate și se preconizează o dezvoltare regională a acestei ocupații corelată cu creșterea cererii pe piață a produselor pe care acesta le realizează.

<p>Cunoștințele precerute / Condiții de acces / Ruta de progres</p> <p>Pentru practicarea ocupației sunt necesare cunoștințe de bază de matematică, noțiuni aplicate de tehnologia prelucrării lemnului,</p> <p>Persoana este responsabilă de execuția propriei activități. În plus există o responsabilitate colectivă, în cadrul activităților desfășurate, care presupune colaborarea cu colegii (dulgheri, tâmplari). Munca presupune o gamă largă de activități realizate în contexte de realizare a unei game variate de produse. Unele dintre aceste activități sunt complexe sau nerutinier.</p> <p>Formarea profesională care oferă acces la acest nivel: cel puțin învățământ obligatoriu și calificare profesională prin învățământul profesional – școala profesională de profil, școala populară de artă sau programe de formare profesională în sistemul de formare profesională a adulților.</p> <p><i>O persoană calificată are posibilitatea să obțină și competențele opționale, prin formare profesională sau prin experiență la locul de muncă.</i></p> <p><i>După absolvirea studiilor vocaționale și/sau liceale, persoana calificată poate să urmeze cursurile de formare profesională de nivel 4 (EQF-tehnician sau maestru).</i></p>
<p>Explicarea regulilor calificării</p> <p>Se poate obține certificat de calificare dacă sunt dovedite competențele pentru toate categoriile de competențe obligatorii.</p>
<p>Comparabilitatea internațională (dacă este cazul)</p> <p>-</p>
<p>Cerințele legislative specifice (dacă este cazul)</p> <p>-</p>
<p>Documente eliberate de Organisme de reglementare(dacă este cazul)</p> <p>-</p>

Descrierea ocupației

Ocupația *traforator manual lemn* cod COR 733110 este practică în ateliere proprii sau în ateliere complexe de tâmplărie, alături de alte ocupații (tâmplar, dulgher etc.).

Spațiul de lucru al *traforatorului manual lemn* trebuie să fie dotat cu o masă de lucru, având deasupra raftul pentru unelte, așezate în ordinea folosirii lor în timpul lucrului – instrumente de desen, de măsurat și trasat, instrumente de tăiat, fierăstrăul de traforaj și cel pentru furnir, uneltele pentru găurit, uneltele pentru executarea lucrărilor de pirogravură etc. Uneltele pot fi păstrate și în lădițe speciale – trusa de traforaj. Materialele necesare lucrărilor de șlefuire, finisare și conservare sunt păstrate într-un dulăpior așezat în apropiere.

Traforatorul manual lemn execută lucrări decorative în lemn folosind tehnicile decupării și perforării, după modele imprimare pe plăci lemnoase. Traforarea se poate executa și de către tâmplari profesioniști sau meșteri populari pentru realizarea unor componente decorative aplicate pe piese de mobilier. Spre deosebire de aceștia, *traforatorul manual lemn* execută obiecte decorative de interior (lămpi cu abajur, lădițe, casete, suporturi diverse), rame pentru tablouri, fotografii sau oglinzi, console etc. În arhitectura populară, traforarea este practică pentru decorarea gardurilor, porților, stâlpilor, pridvoarelor sau frontoanelor caselor și anexelor gospodărești.

Traforatorul manual lemn execută produse comandate de beneficiari și produse de concepție proprie destinate valorificării pe piață.

Produsele realizate de traforator sunt de două feluri:

- piese întregi, confecționate și decorate în tehnica traforării;
- componente decorative pentru diverse tipuri de piese, executate de tâmplari sau meșteri constructori

Traforatorul manual lemn respectă normele specifice de securitatea persoanei la locul de muncă și este pregătit să aplice modalitățile specifice de intervenție în situații de urgență; după caz, acționând pentru siguranța personală și a colegilor în atelierul în care lucrează.

Traforatorul manual lemn realizează produse având cu funcții deopotrivă utilitare și estetice, pe baza unui proiect, respectând prevederile de calitate prevăzute; își organizează locul de muncă; se preocupă de buna funcționare a uneltelor și dispozitivelor cu care lucrează, executând lucrări de întreținere; asigură aprovizionarea atelierului cu materialele necesare lucrului.

Pentru practicarea ocupației sunt necesare competențe cheie: comunicare în diverse contexte profesionale, utilizând un corect limbajul de specialitate; efectuează calcule matematice pentru determinarea consumurilor de materiale și pentru realizarea modelelor și șabloanelor de lucru; își planifică cu rigurozitate timpul de lucru pe oră/ zi/ săptămână/ lună, putând aprecia în mod realist limitele de predare a produsului finit. Conștientizează nevoia de a a-și îmbogăți cunoștințele profesionale și de a-și perfecționa competențele și a dobândi și competențele necesare din ocupații înrudite (tâmplar, dulgher, meșter de produse populare din lemn). Deține competențe sociale și civice, preocupându-se de problemele comunității profesionale și participând la viața obștească.

<p>Unitățile de competență cheie</p> <p>Unitatea 1: Comunicare în limba oficială</p> <p>Unitatea 2: Competența de a învăța</p> <p>Unitatea 3: Competențe de bază în matematică, știință și tehnologie</p>	<p>Cod de referință</p>
<p>Unitățile de competență generale</p> <p>Unitatea 1: Aplicarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență</p> <p>Unitatea 2: Aplicarea normelor de protecție a mediului</p> <p>Unitatea 3: Întreținerea echipamentelor de lucru</p> <p>Unitatea 4: Organizarea locului de muncă</p> <p>Unitatea 5 : Aprovizionarea cu mijloace de muncă</p>	<p>Cod de referință</p>
<p>Unitățile de competență specifice</p> <p>Unitatea 1: Pregătirea materialului lemnos în vederea traforării</p> <p>Unitatea 2: Executarea pieselor din material lemnos prin traforare</p> <p>Unitatea 3: Decorarea obiectelor traforate</p> <p>Unitatea 4: Asamblarea pieselor traforate</p>	<p>Cod de referință</p>

1. APLICAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI ÎN DOMENIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (unitate generală)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare efectuării activităților specifice cu respectarea prevederilor legale specifice, referitoare la sănătatea și securitatea în muncă, în scopul evitării producerii accidentelor, evitând efectele nocive ale substanțelor chimice utilizate, acordării de prim ajutor, precum și intervenției în cazul unor situații de urgență.			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică prevederile legale specifice privind sănătatea și securitatea în muncă	1.1. Identificarea normelor specifice locului de muncă, referitoare la sănătatea și securitatea în muncă este realizată prin participarea la instruiți periodice, pe teme specifice locului de muncă. 1.2. Prevederile legale specifice privind utilizarea echipamentului de lucru și protecție sunt identificate adecvat activităților de la locul de muncă. 1.3. Identificarea modului de funcționare tehnică și de păstrare a mijloacelor de protecție și de intervenție se face pe baza recomandărilor producătorului și adecvat procedurilor de lucru aplicabile.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: - Normele de sănătate și securitate în muncă și pentru situații de urgență. - Legislația și procedurile de lucru specifice locului de muncă. -Semnificația mijloacelor de semnalizare - Particularitățile locului de muncă	Identificarea prevederilor legale specifice privind sănătatea și securitatea în muncă se face cu corectitudine și conștiinciozitate. Diminuarea efectului factorilor de risc este făcută cu responsabilitate. Intervenția în caz de accident este realizată
2. Analizează situațiile de pericol	2.1. Analizarea situațiilor de pericol se face în mod sistematic, pe fiecare activitate specifică. 2.2. Situațiile de pericol, care nu pot fi soluționate imediat, sunt raportate persoanelor abilitate în luarea deciziilor		

3. Diminuează efectul factorilor de risc	3.1. Efectul factorilor de risc identificați este diminuat corespunzător particularităților activităților desfășurate la locul de muncă. 3.2. Efectele neprevăzute ale unor factori de risc sunt raportate pe cale orală sau scrisă, conform procedurilor interne. 3.3. Diminuarea efectelor factorilor de risc se realizează conform prevederilor în vigoare ale regulamentului intern		cu promptitudine și responsabilitate.
4. Intervine în caz de accident/ situații de urgență	4.1. Accidentul este semnalat persoanelor abilitate specializat și serviciilor de urgență, conform prevederilor regulamentului intern. 4.2. Aplicarea măsurilor de evacuare, în situații de urgență, se face cu respectarea procedurilor specifice. 4.3. Aplicarea măsurilor de prim ajutor se face în funcție de tipul accidentului, conform limitelor de responsabilitate prevăzute de legislația în vigoare. 4.4. Intervenția în caz de accident se face fără a agrava situația deja creată și preîntâmpinând accidentarea altor persoane.		
<p>Gama de variabile:</p> <p>Prevederi legale: legea securității și sănătății în muncă, NSSM și în domeniul situațiilor de urgență, regulament de ordine interioară (ROI) al beneficiarului , fișa postului, plan prevenire și protecție, proceduri interne specifice locului de muncă, tematică instruirii etc.</p> <p>Situații de pericol (riscuri): lovire, alunecare, tăiere cu scule și unelte conținând părți metalice / ascuțite, pericol de cădere de materiale și obiecte de la înălțime, etc.</p> <p>Factori de risc referitori la: sarcina de muncă, mediul de muncă, temperatură, zgomote etc.</p> <p>Particularitățile activităților de la locul de muncă: în interiorul unor clădiri, manevrări de obiecte cu risc, condiții de luminozitate etc.</p> <p>Situații de urgență: accidente, cutremure, incendii, inundații etc.</p> <p>Echipamentul individual de protecție a muncii: salopetă, măști de protecție, ochelari de protecție, mănuși etc.</p> <p>Instruiri periodice: zilnice, lunare sau la intervale stabilite prin instrucțiuni proprii în funcție de specificul condițiilor de lucru.</p> <p>Persoane abilitate: maistru, administratorul firmei, responsabilii cu activitatea de SSM/ PSI, șeful formației de pompieri etc.</p> <p>Servicii de urgență: ambulanță, pompieri, protecție civilă etc.</p> <p>Tipuri de accidente: loviri, răniri, arsuri, fracturi etc</p>			

Tehnici de evaluare recomandate:

- Pentru deprinderile practice:

- Observare la locul de muncă
- Declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate

- Pentru cunoștințe:

- Test scris
- Test oral

2. APLICAREA NORMELOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI (unitate generală)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare efectuării activităților specifice cu respectarea prevederilor legale aplicabile referitoare la protecția mediului, în scopul diminuării riscurilor de poluare a mediului, precum și a consumului de resurse naturale.			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Pune în practică prevederile legislației de protecție a mediului	1.1 Problemele de mediu identificate sunt puse în practică adecvat activităților desfășurate. 1.2 Prevederile legislative de protecție a mediului specifice activităților sunt aprofundate pe tot parcursul derulării activităților specifice. 1.3 Punerea în practică a prevederilor legale de protecție a mediului specifice se face cu evitarea permanentă a impactului negativ asupra mediului înconjurător zonei de lucru.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: - Legislația de mediu și procedurile de lucru specifice locului de muncă . - Particularitățile locului de muncă - Efectele materialelor folosite asupra mediului	Problemele de mediu, asociate activităților desfășurate sunt identificate cu atenție. Normele de protecție a mediului sunt însușite, cu responsabilitate. Intervenția pentru aplicarea de măsuri reparatorii se desfășoară cu promptitudine. Diminuarea pierderilor de resurse naturale este urmărită cu conștiințiozitate.
2. Diminuează riscurile de mediu	2.1 Diminuarea riscurilor de mediu se face prin aplicarea de proceduri de recuperare a materialelor re folosibil, adecvat specificului activităților derulate. 2.2 Diminuarea riscurilor de mediu se face prin respectarea procedurilor interne de manipulare și depozitare a reziduurilor rezultate din activitățile de la locul de muncă, fără afectarea mediului înconjurător. 2.3 Intervenția pentru aplicarea de măsuri reparatorii a mediului înconjurător se face în conformitate cu procedurile de urgență și legislația în vigoare. 2.4 Intervenția pentru aplicarea de măsuri reparatorii se desfășoară, evitând agravarea situației deja create.		

3. Acționează pentru diminuarea consumului de resurse naturale	<p>3.1 Diminuarea consumului de resurse materiale naturale se fac prin urmărirea permanentă a situațiilor în care se pot produce pierderi.</p> <p>3.2 Diminuarea consumului de resurse materiale se face printr-o utilizare judicioasă a resurselor naturale.</p> <p>3.3. Acțiunea pentru diminuarea pierderilor de resurse naturale se face permanent, cu respectarea procedurilor specifice.</p>		
<p>Gama de variabile:</p> <p>Probleme de mediu: aglomerări de deșeuri greu degradabile, afectarea mediului prin produse chimice toxice, afectarea mediului prin depozitarea reziduurilor rezultate etc.</p> <p>Activități desfășurate: pregătirea spațiului de lucru; executarea elementelor traforate, lucrările de decorare a obiectelor traforate; asamblarea obiectelor traforate etc.</p> <p>Instructaje periodice: zilnice, lunare sau la intervale stabilite prin instrucțiuni proprii ale beneficiarului în funcție de specificul condițiilor de lucru etc.</p> <p>Măsuri reparatorii: colectarea deșeurilor, înlăturarea substanțelor toxice etc.</p> <p>Resurse naturale: lemn, apă etc.</p> <p>Riscurilor de mediu: poluarea apei prin aruncare de deșeuri, degradarea solului etc.</p> <p>Riscuri: poluarea apei, aerului, solului, degradarea biodiversității etc.</p>			
<p>Tehnici de evaluare recomandate:</p> <p>- Pentru deprinderile practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observare directă - declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite <p>- Pentru cunoștințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test scris - Test oral 			

3. ÎNTREȚINEREA ECHIPAMENTELOR DE LUCRU (unitate generală)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru verificarea stării echipamentului de lucru, aplicarea procedurilor de întreținere și informarea asupra defectării acestuia, în vederea asigurării funcționării la parametrii normali.			NIVELUL UNITĂȚII 2(EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Verifică starea de funcționare a echipamentului de lucru	1.1. Echipamentele de lucru sunt verificate, din punct de vedere al integrității și gradului de uzură. 1.2. Echipamentele neconforme sunt selecționate cu discernământ, în vederea înlocuirii / reparării acestora de către personalul abilitat. 1.3. Starea echipamentelor de lucru este verificată permanent din punctul de vedere al menținerii siguranței în utilizarea, conform procedurilor specifice.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -proceduri de verificare a stării de funcționare a echipamentelor de lucru -modul de utilizare și întreținere al echipamentelor de lucru și auxiliare, utilizate în activitățile specifice, -parametrii, instrucțiunile de exploatare -prevederile regulamentului intern privind întreținerea echipamentelor de lucru	Starea echipamentului de lucru este verificată zilnic cu atenție și responsabilitate. Procedurile de întreținere sunt aplicate cu responsabilitate și atenție. Informarea asupra deteriorării/ defectării echipamentului de lucru se realizează cu promptitudine
2. Întreține echipamentul de lucru	2.1. Întreținerea echipamentului de lucru se face în condiții de siguranță, în locurile special amenajate. 2.2. Întreținerea echipamentului de lucru se face respectând indicațiile producătorilor. 2.3. Deficiențele minore identificate la echipamentele de lucru, pe parcursul aplicării operațiilor de întreținere sunt remediate prin intervenție personală.		
3. Informează asupra deteriorării/ defectării echipamentului de lucru	3.1 Informarea persoanelor abilitate asupra unor defecte majore ale echipamentului de lucru este făcută conform regulamentului intern de la locul de muncă. 3.2 Informarea privind starea echipamentului este clară și la obiect.		

Gama de variabile:

Echipamente de lucru: unelte de măsurat: metrul gradat, rigla, echere în unghi drept, obtuz, ascuțit, compas, șubler; instrumente de marcat și imprimat. rigla, echer, compas, creioane de tâmplărie și HB, cretă; unelte de tăiat: foarfecă, fierăstraie diverse: cu ramă, în unghi, fierăstrău spintecător, transversal, cu coadă, cu creastă, cu vârf, fierăstrău de furnir, fierăstrău de traforaj; unelte de găurit: sula, scoaba, sfredelul, burghiul; instrumente pentru realizarea îmbinărilor: ciocan, clește, șurubelniță; echipamente de fixat: scoabe în G, în unghi drept, scoabe pentru muchii, eclise, chingi, menghină; unelte de finisat: cuțite, pile, rașpile răzuitoare etc.

Personal abilitat: meșter / maistru, administratorul firmei etc.

Starea echipamentelor: integritate, grad de uzură, defecte identificate etc.

Proceduri de întreținere: curățire uscată, frecare cu peria, ascuțire, reparare, ungere, înlocuire componente etc.

Deficiențe minore: ruperea pânzelor de traforaj, tocirea pânzelor de fierăstraie, ruperea burghiilor etc.

4. ORGANIZAREA LOCULUI DE MUNCĂ (unitate generală)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare identificării particularităților locului de muncă și aplicării măsurilor organizatorice adecvate bunei derulări a activităților specifice.			NIVELUL UNITĂȚII 2 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică particularitățile locului de muncă	1.1. Particularitățile locului de muncă sunt identificate avându-se în vedere activitățile de derulat. 1.2. Spațiul de derulare a activităților este identificat în funcție de caracteristicile și succesiunea operațiilor de executat. 1.3 Particularitățile locului de muncă sunt identificate în raport cu prevederile regulamentului intern.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -ordinea de efectuare a operațiilor - proceduri de organizare a locului de muncă.	Particularitățile locului de muncă sunt identificate cu atenție. Stabilirea conținutului activității de realizat este făcută cu responsabilitate
2. Aplică măsuri organizatorice ale locului propriu de lucru	2.1. Echipamentele de lucru și materialele de lucru sunt așezate ordonat având în vedere spațiul disponibil. 2.2. Locul de muncă este organizat ținând seama de succesiunea logică a operațiilor de executat. 2.3. Spațiul propriu de lucru este organizat în funcție de necesitățile de desfășurare a activităților celorlalți participanți la procesele de muncă.	-caracteristicile echipamentelor și materialelor utilizate -modul de întrebuintare a echipamentelor și materialelor specifice -proceduri / instrucțiuni de lucru specifice activităților de executat.	Organizarea spațiului propriu de lucru se realizează cu profesionalism
Gama de variabile:			
Particularitățile locului de muncă: amplasare, configurație, dimensiuni, luminozitate, accesibilitate etc.			
Operații de executat: pregătirea traforării; executarea elementelor traforate; decorarea obiectelor traforate; asamblarea obiectelor traforate etc.			
Echipamente utilizate: unelte de măsurat: rigla, echer, compas, metru gradat, șubler; instrumente pentru marcat: creioane, cretă, creioane de tâmplărie; unelte			

pentru tăiat: fierăstrău de traforaj, fierăstrău de furnir, fierăstraie cu ramă și cu coadă diverse; unelte de găurit: sula, scoaba, sfredelul, burghiul; instrumente de fixat: scoabe în formă de G, în unghi drept, scoabe pentru muchii, eclise, chingi; instrumente de finisat: cuțite, pile, rașpele, răzuitoare; unelte pentru îmbinat: ciocane, clești, șurubelnițe; pentru presat: prese etc.

Materiale utilizate: pentru desenat și imprimat: hârtie milimetrică, hârtie de calc, indigo, carton; pentru lipit: aracet, prenadez; pentru finisat: șelac, baițuri, lacuri, vopsele, diluanți, șmirghel, lână de oțel etc.

Alți participanți la procesul de muncă: tâmplari etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- Pentru deprinderile practice:

- observare directă
- declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite

- Pentru cunoștințe:

- Test scris
- Test oral

5. APROVIZIONAREA CU MIJLOACE DE MUNCĂ (unitate generală)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare identificării necesarului de echipamente de lucru, materii prime și materiale și asigurării locului de muncă cu mijloacele de muncă necesare bunei desfășurări a activităților specifice.			NIVELUL UNITĂȚII 2(EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică necesarul de echipamente de lucru	1.1 Necesarul echipamentelor de lucru este identificat în raport cu operațiile și cantitatea produselor de executat. 1.2 Identificarea necesarului de echipamente de lucru se face în timp util pentru a fi respectat termenul de predare a produselor din comandă. 1.3 Identificarea echipamentelor de lucru necesare se face raport cu exigențele produselor solicitate de beneficiar.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -caracteristicile diferitelor tipuri și calități de echipamente de lucru -operațiile de efectuat -cantitatea de produse din comandă -exigențele produselor solicitate de beneficiar	Identificarea echipamentelor de lucru se realizează cu responsabilitate Întocmirea necesarului de materii prime și materiale se realizează cu precizie
2. Întocmește necesarul de materii prime și materiale	2.1 Necesarul de materii prime și materiale se întocmește în conformitate cu prevederile normelor de consum 2.2 Întocmirea necesarului de materii prime și materiale se face având în vedere tipul operațiilor de executat 2.3 Necesarul de materii prime și materiale se întocmește având în vedere cantitatea produselor de executat. 2.4 Cerințele de calitate sunt identificate corect, prin studierea prevederilor referitoare la calitatea lucrărilor, din proiectul de restaurare	-norme interne de consum de materii prime și materiale -calcul matematic simplu	Aprovizionarea locului de muncă cu mijloacele de muncă necesare se realizează cu responsabilitate .

3. Asigură spațiul de producție cu mijloacele de muncă necesare	3.1 Asigurarea cu mijloace de muncă se face conform necesarului stabilit, avându-se în vedere spațiul de lucru disponibil. 3.2 Asigurarea cu mijloace de muncă se realizează în cantitățile corespunzătoare normativelor interne de consum. 3.3 Asigurarea cu mijloace de muncă se face permanent, pentru a asigura fluența producției.		
<p>Gama de variabile:</p> <p>Echipamente de lucru: Unelte de măsurat: metru grdata, riglă, echer, compas; pentru desenat: creioane, cretă; pentru tăiat: fierăstrău de traforaj, fierăstrău de furnir, alte fierăstraie cu ramă și coadă; pentru găurit: sula, sfredel, scoabă, burghie; pentru îmbinări: ciocane, clești, șurubelnițe; pentru fixat: scoabe, eclise, chingi etc.</p> <p>Operații de executat: pregătirea traforării; executarea elementelor traforate; decorarea obiectelor traforate; asamblarea obiectelor traforate etc.</p> <p>Materii prime necesare: scândurele subțiri de lemn, plăci prefabricate din lemn: placaaj, panel, furnire etc.</p> <p>Materiale necesare: hârtie milimetrică, de calc, carton; indigo, șmirghel, lână de oțel, cleiuri, cuie, holtșuruburi, baițuri, șelac, lacuri, vopsele, diluanți etc.</p> <p>Mijloace de muncă: echipamente de lucru, materii prime, materiale etc.</p>			
<p>Tehnici de evaluare recomandate:</p> <p>- Pentru deprinderile practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observare directă - declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite <p>- Pentru cunoștințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test scris - Test oral 			

1. PREGĂTIREA MATERIALULUI LEMNOS ÎN VEDEREA TRAFORĂRII (unitate specifică)			Cod de referință Se completează de către Autoritatea Națională de
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare identificării materialului lemnos, remedierii eventualelor defecte ale plăcilor de traforat, executării conturului pe hârtie de calc a piesei de traforat și transpunerii acestuia pe placa lemnoasă.			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică caracteristicile materialului lemnos	1.1 Caracteristicile structurale ale materialului lemnos sunt identificate în raport cu cerințele comenzii. 1.2. Identificarea dimensiunilor materialului lemnos se realizează prin măsurare cu instrumente adecvate, corespunzător caracteristicilor dimensionale ale piesei de traforat.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -caracteristicile materialelor utilizate la traforare -modalități de remediere a defectelor minore ale plăcilor lemnoase	Identificarea caracteristicilor materialului se realizează cu corectitudine, atenție și conștiinciozitate
2. Asigură calitatea plăcilor pentru traforare	2.1. Verificarea plăcilor de traforat se face în scopul identificării eventualelor defecte minore, cu ajutorul fișei de control. 2.2. Eventualele plăci identificate cu defecte minore sunt remediate prin tratare mecanică și/sau chimică. 2.3. Curățarea de impurități a plăcilor de traforat se face cu materiale corespunzătoare.	-procedee de transferare pe suportul lemnos a conturului desenat pe hârtie de calc -modul de utilizare a instrumentelor de măsurare, trasare și de verificare	Remediarea defectelor plăcilor lemnoase se face cu atenție, rigurozitate și responsabilitate
3. Execută conturul piesei de traforat	3.1. Conturul piesei este trasat cu îndemânare, în conformitate cu cerințele prevăzute în comandă. 3.2. Desenarea conturului este trasată cu instrumente adecvate pe suport de hârtie de calc. 3.3. Conturul desenat este verificat în raport cu dimensiunile prevăzute în comandă și ajustat, după caz.		Trasarea conturului piesei pe hârtie de calc se face cu atenție, răbdare și rigurozitate Transferarea

4. Transpune conturul piesei pe placa de traforat	<p>4.1. Conturul desenat pe hârtie de calc se transpune pe placa de lemn printr-un procedeu adecvat modelului, în funcție de cerințele comenzii.</p> <p>4.2. Transpunerea desenelor se realizează pe toată suprafața plăcii lemnoase, conform desenului din comandă, prin manevrarea cu dibăcie a instrumentelor de trasat adecvate tipului de model.</p> <p>4.3. Modelele transpuse pe placa de lemn sunt verificate în raport cu cerințele din comandă și corectate, după caz.</p>		conturul piesei pe placa lemnoasă se face cu atenție, rigurozitate și adecvare.
<p>Gama de variabile:</p> <p>Cerințe de calitate: caiete de sarcini, norme interne, criteriile și reglementări interne, criteriile și reglementări naționale, standarde tehnice, alte specificații.</p> <p>Cerințele prevăzute în comandă: caracteristicile plăcii lemnoase, desen, formă, dimensiuni, detalii etc.</p> <p>Caracteristicile plăcii lemnoase: culoarea, mirosul, sunetul, textura, densitatea, contracția, umflarea, rezistența, duritatea și durabilitatea etc.</p> <p>Defectele lemnului: de formă și structură, alterații, urme de insecte, colorații, fibre defectuoase etc.</p> <p>Instrumente de măsurare: Metru pliant, riglă gradată, ruletă, echer, compas etc.</p> <p>Instrumente de verificare a plăcilor lemnoase: nivel cu bulă de aer (boloboc), echer, fir de plumb etc.</p> <p>Modalități de verificare a plăcii lemnoase: cu ochiul liber, lupa, microscopul etc.</p> <p>Tratarea mecanică presupune: deprăfuire, curățare etc</p> <p>Tratarea chimică presupune: scoaterea petelor de grăsime, de vopsea, alte pete etc.</p> <p>Materiale utilizate la curățarea plăcilor de traforat: pensule, cârpe uscate și umede, diluanți etc.</p> <p>Instrumente de trasare: creioane de tâmplărie, creioane HB, cretă, riglă de marcat, dreptar, colțar, echer, vinclu, compas etc.</p> <p>Procedee de transfer a desenului: cu ajutorul foii de plumbagină, cu șablon, șabloane concepute pentru modelele repetitive etc.</p> <p>Modelul transferat pe placa lemnoasă poate fi: model unic (indigo), model frecvent / repetitiv (șablon) etc.</p>			
<p>Tehnici de evaluare recomandate:</p> <p>- Pentru deprinderile practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proiect - Simulare - Observare a activității în condiții reale de muncă - Declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite <p>- Pentru cunoștințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test scris - Test oral 			

2. EXECUTAREA PIESELOR DIN MATERIAL LEMNOS PRIN TRAFORARE			Cod de referință
(unitate specifică)			
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare realizării dispozitivului de tăiere/ traforare, tăierii conturului exterior al piesei și decupării părților interioare ale piesei, conform conturilor trasate.			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Montează dispozitivul de tăiere / traforare	1.1. Montarea elementelor componente ale dispozitivului de tăiere / traforare se face în funcție de materialul lemnos și de complexitatea conturului piesei. 1.2. Montarea pânzei de traforat se face în poziția adecvată pentru tipul de tăietură de efectuat.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -principalele tipuri de tăieturi -elementele componente ale dispozitivului de tăiere / traforare	Montarea elementelor componente ale dispozitivului de tăiere / traforare se face cu atenție și rigurozitate.
2. Taie / traforează conturul exterior al piesei	2.1. Tăierea/traforarea conturului exterior al piesei se face cu mișcări sigure, respectând marginea conturului trasat. 2.2. Eventualele defecte de tăiere/ traforare ale conturului exterior al piesei sunt ajustate utilizând instrumente de fasonare potrivite.	-modul de utilizare al dispozitivului de tăiere / trasare -procedee de efectuare a tăierii / traforării conturului exterior al unor piese de diferite complexități	Tăierea/traforarea conturului exterior al piesei se face atenție și precizie.
3. Decupează părțile interioare ale piesei	3.1. Decuparea părților interioare ale piesei se realizează cu instrumente de finețea corespunzătoare desenului trasat. 3.2. Fasonarea părților interioare decupate se realizează cu minuțiozitate, utilizând instrumente adecvate. 3.3 Verificarea calității lucrărilor executate se realizează pe toate operațiile.	-procedee de efectuare a decupajelor interioare -modul de utilizare al instrumentelor de fasonare	Decuparea părților interioare ale piesei se face cu corectitudine, atenție și precizie.
Gama de variabile: Piese din material lemnos: fețe de diferite forme pentru abajururi pentru lămpi, părți componente ale ramelor de oglindă și fotografii, funduri, capace și fețe laterale pentru lădițe, casete, lăzi de zestre, elemente componente ale suporturilor pentru telefon, console, blidare, pridvoare și stâlpi de pridvor , frontoane de case țărănești etc.			

Elemente ale dispozitivului de tăiere / traforare: rama cu mâner, pânze de traforaj, fierăstrău de traforaj, burghiu manual etc.

Materialul lemnos poate fi: scândurele subțiri din lemn, plăci prefabricate: placaje, panee, furnire etc.

Tipuri de tăieturi: dreaptă, curbă, în unghiuri ascuțite, drepte și obtuze, figuri geometrice etc.

Instrumente de fasonare: rașpelul, pile de diferite asperități etc.

Instrumente de tăiere a părților interioare ale pieselor: daltă, cuțit, fierăstrău cu lamă fină pentru decupaj etc.

Calitatea execuției se referă la: dimensiuni, formă, aspect, calitate material, caracteristici tehnice etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- Pentru deprinderile practice:

- Proiect
- Simulare
- Observare a activității în condiții reale de muncă
- declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite

- Pentru cunoștințe:

- Test scris
- Test oral

3. DECORAREA OBIECTELOR TRAFORATE (unitate specifică)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare executării de intarsii pe suprafețele obiectului realizat prin traforare, realizării de ornamente prin pirogravare și finăsării aspectului obiectelor traforate.			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Execută intarsii pe suprafața obiectului traforat	1.1. Executarea intarsierilor pe suprafețele obiectelor traforate se face în funcție de caracteristicile materialelor lemnoase. 1.2. Execută intarsii de elemente cu simț estetic, conform detaliilor din comandă. 1.3. Elementele de intarsiere sunt aplicate pe suprafața obiectului traforat utilizând instrumente corespunzătoare.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -caracteristicile materialelor lemnoase -procedee de intarsiere a diferitelor tipuri de elemente pe suprafețe lemnoase cu caracteristici diferite -procedura de pirogravare -metode finisare a obiectelor traforate decorate, din materialul lemnos	Intarsierile se execută cu atenție, adecvare și meticulozitate. Pirogravarea motivelor trasate se execută cu atenție și rigurozitate. Finisarea obiectelor decorate se realizează cu responsabilitate și precauție.
2. Pirogravează obiectul traforat	1.2. Pirogravarea motivului trasat se realizează utilizând unelte de pirogravat corespunzătoare. 2.2. Pirogravarea se realizează prin mișcări sigure, adaptate caracteristicilor tipului de obiect. 2.3. Pirogravarea se realizează respectând cerințele comenzii și cu contribuția simțului estetic propriu.		
3. Finisează obiectele decorate	3.1. Finisarea obiectelor decorate se realizează aplicând procedee specifice, în conformitate cu cerințele comenzii. 1.2. Finisarea obiectelor decorate se realizează fără să afecteze aspectul obiectului decorat.		
Gama de variabile:			
Caracteristicile materialelor lemnoase: placa suport: din lemn sau placaj; pentru decorul intarsiat: furnire selectate după culoare, alinierea fibrelor, calitatea furnirului etc. In funcție de culorile necesare pentru decorul intarsiat se folosesc: pentru alb: paltin sau plop tremurător, pentru roșcat: anin, liliac, ulm; pentru			

galben: dud, jugastru; pentru galben roșietic: stejar, salcâm, cedru; pentru roșu: mahon, tisă, trandafir; pentru brun: prun, vișin, fag aburit, nuc. Pentru negru: abanos etc.

Instrumente utilizate la realizarea intarsierilor: fierăstrău cu ramă, cu coadă, fierăstrău pentru furnir, fierăstrăul de traforaj, cuțite pentru intarsii, ștanțe, pensete; pentru șlefuire și finisare: cuțitașe necesare la tunderea furnirelor, pile; prese etc.

Materiale necesare: hârtie gumată pentru lipirea furnirelor după desen; pentru realizarea umbrelor: un vas emailat, nisip uscat, reșou; pentru finisare: sticlă subțire de răzuit, șmirghel pentru finisare etc.

Elemente de intarsiere pot fi: furniruri; sârme de cupru, nichel, argint; sidef; roci; scoici emailuri etc.

Unelte de pirogravat: instrumente pentru trasarea modelului, ansa, pile pentru șlefuire etc.

Obiecte pirogravate:

-de uz gospodăresc: pive, sărărițe, ciocane de carne etc.;

-de mobilier: cuiere, rame de oglindă, de fotografii, casete, vitrine, dulăpioare etc.

-de artă populară: donițe, carturi, tulnice, bâte, pridvoare, garduri decorative etc.

Motive pirogravate: ornamente geometrice și figurative, inscripții, găuriri, tăieri etc.

Procedee de finisare:

-mecanice: șlefuire, debavurare etc.;

-chimice: grunduire, chituire, băițuire, lăcuire, vopsire etc.

-conservare: aplicarea de emailuri, vopsele, baițuri, lacuri etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- Pentru deprinderile practice:

- Proiect
- Simulare
- Observare a activității în condiții reale de muncă
- Declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite

- Pentru cunoștințe:

- Test scris
- Test oral

4. ASAMBLAREA PIESELOR TRAFORATE (unitate specifică)			Cod de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare			NIVELUL UNITĂȚII 3 (EQF)
Elemente de competență	Criterii de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criterii de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Pregătește piesele traforate pentru asamblare	1.1 Pregătirea pieselor traforate în vederea asamblării se realizează diferențiat, în funcție de specificul obiectului de realizat. 1.2 Piesele traforate sunt pregătite adecvat procedului de asamblare ce urmează să fie aplicat. 1.3 Pregătirea pieselor traforate se face în funcție de tipul asamblării.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: -operații de pregătire a pieselor traforate, în vederea asamblării -procedee de asamblare a pieselor traforate	Piesele traforate sunt pregătite cu atenție în vederea asamblării, pentru a preîntâmpina deteriorarea acestora. Materialele și uneltele necesare asamblării pieselor traforate sunt asigurate cu promptitudine, corectitudine și responsabilitate.
2. Asigură materialele și uneltele necesare asamblării	2.1 Materialele necesare asamblării pieselor traforate sunt asigurate în cantitate suficientă și la calitatea corespunzătoare. 2.2 Uneltele necesare asamblării pieselor traforate sunt asigurate în funcție de tipul de îmbinare și procedeu folosite. 2.3. Asigurarea uneltelor necesare asamblării pieselor traforate se face cu verificarea prealabilă a integrității și funcționalității acestora.	-tipuri de asamblări a pieselor traforate -cerințele prevăzute în comanda de lucru / schița obiectului -unelte necesare asamblării și modul lor de utilizare -calitatea și funcționalitatea uneltelor necesare asamblării pieselor traforate	Asamblarea pieselor traforate se realizează

3. Asamblează piesele traforate	4.1. Asamblarea pieselor traforate se face respectând cerințele din comanda de lucru/ schița obiectului. 4.2. Asamblarea pieselor traforate se face prin aplicarea procedurii adecvate tipului de asamblare. 4.3. Obiectul asamblat realizat este verificat din punctul de vedere al calității, al trairiciei și al funcționalității. 4.4 Eventualele defecte constatate sunt remediate permanent, pe parcursul derulării lucrărilor.	-materiale necesare asamblării pieselor traforate -procedura de verificare a calității, trairiciei și funcționalității obiectului realizat prin asamblarea pieselor traforate	cu atenție, rigurozitate și adecvare.
<p>Gama de variabile:</p> <p>Obiecte realizate prin asamblarea pieselor traforate: abajururi pentru lămpi, rame de oglindă și fotografii, lădițe, casete, suporturi pentru telefon, console, lăzi de zestre, blidare, pridvoare și stâlpi de pridvor, frontoane de case țărănești etc.</p> <p>Pregătirea pieselor traforate în vederea asamblării presupune: pentru asamblările demontabile: șlefuirea muchiilor, îmbinarea componentelor între ele prin fixarea lor în decupeurile traforate; pentru asamblările nedemontabile: pregătirea adezivului, selectarea pensulelor potrivite, pregătirea stinghiilor prin tăierea lor la dimensiunile necesare, selectarea cuielor sau holtșuruburilor potrivite, perforarea locurilor pentru cuiie sau holtșuruburi etc.</p> <p>Tipuri de asamblari:</p> <ul style="list-style-type: none"> -demontabile (cu cep sau holtșuruburi); -nedemontabile (cu adeziv sau stinghii și cuiie). <p>Procedee de ansamblare a pieselor traforate:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ansamblare între piese; -ansamblare pe placa de bază <p>Materiale utilizate la asamblare ansamblare: șuruburi pentru lemn, stinghii, adeziv (aracet, preandez etc.) etc.</p> <p>Unelte: chei fixe, chei tubulare, ciocan, clești etc.</p> <p>Deficiențe posibile: montare incorectă a elementelor, dimensiuni incorecte, neplaneitate, dezalinieră, defecte apărute în urma montajului, etc.</p> <p>Metode de verificare a calității execuției: vizual, măsurare, verificare cu scule și echipamente adecvate fiecărui tip de lucrare etc.</p> <p>Scule și echipamente pentru controlul / verificarea calității lucrărilor efectuate: dreptar, ruletă, metru liniar, nivelă cu bulă de aer, fir cu plumb, furtun de nivel etc.</p> <p>Cauze care generează deficiențe: material lemnos necorespunzător, nerespectarea tehnologiei de lucru, scule necorespunzătoare diverse erori umane, etc.</p> <p>Caracteristici tehnice urmărite: corectitudinea execuției din punct de vedere al dimensiunilor, formei, aspectului și calității materialului etc.</p>			
<p>Tehnici de evaluare recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru deprinderile practice: <ul style="list-style-type: none"> - Proiect - Simulare - Observare a activității în condiții reale de muncă 			

- declarații ale specialiștilor care au urmărit modul de obținere a rezultatelor în timp și contexte diferite
- Pentru cunoștințe:**
- Test scris
 - Test oral